

Załącznik

do Uchwały Nr XLIII/250/2022

Rady Powiatu w Bełchatowie

z dnia 16 marca 2022r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE BEŁCHATOWSKIM
NA LATA 2022 - 2026**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Spis treści:

1. Nazwa programu.....	str. 3.
2. Wprowadzenie.....	str. 3.
3. Miejsce realizacji.....	str. 4.
4. Podstawa prawna.....	str. 5.
5. Obszary programu.....	str. 5.
6. Adresaci programu.....	str. 5.
7. Koordynator programu.....	str. 5.
8. Niepełnosprawność jako problem społeczny.....	str. 5.
9. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowane przez różne podmioty na terenie powiatu.....	str. 8.
9.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	str. 9.
9.2. Powiatowy Urząd Pracy.....	str. 12.
9.2.1. Charakterystyka populacji osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bełchatowie.....	str. 12.
9.2.2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	str. 17.
9.3. Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Bełchatowskiego.....	str. 21.
9.4. Centrum Usług Środowiskowych dla Powiatu Bełchatowskiego.....	str. 22.
9.5. Starostwo Powiatowe.....	str. 23.
9.6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.....	str. 24.
9.7. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Głuchowskiego.....	str. 25.
9.8. Organizacje pozarządowe.....	str. 26.
9.9. Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	str. 26.
9.10. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.....	str. 28.
9.11. Ośrodki Pomocy Społecznej.....	str. 29.
9.12. Środowiskowe Domy Samopomocy.....	str. 31.
9.13. Domy Pomocy Społecznej.....	str. 32.
10. Cele i zadania programu.....	str. 33.
10.1. Cel strategiczny.....	str. 33.
10.2. Cele operacyjne, zadania i rezultaty.....	str. 33.
11. Główni realizatorzy programu.....	str. 39.
12. Partnerzy w realizacji działań programowych.....	str. 39.
13. Źródła finansowania.....	str. 39.
14. Sprawozdawczość i ewaluacja.....	str. 39.

1. Nazwa programu.

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bełchatowskim na lata 2022-2026”.

2. Wprowadzenie.

Celem „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2026” jest przedstawienie diagnozy problemu niepełnosprawności w powiecie, dotychczas podejmowanych działań przez instytucje samorządowe i inne podmioty na rzecz osób niepełnosprawnych, a następnie określenie celów i zadań, których realizacja przyczyniłaby się do poprawy funkcjonowania osób o ograniczonej sprawności w społeczności lokalnej, przy uwzględnieniu istniejących zasobów i możliwości powiatu w zakresie realizacji tych zadań.

Wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) za osoby niepełnosprawne uważa się osoby, które nie mogą samodzielnie, częściowo lub całkowicie, zapewnić sobie możliwości normalnego życia indywidualnego i społecznego na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia fizycznego lub psychicznego.

WHO wprowadza następujące pojęcia niepełnosprawności uwzględniające stan zdrowia człowieka:

- **niesprawność (impairment)** – każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym;
- **niepełnosprawność (disability)** – każde ograniczenie bądź niemożność (wynikające z niesprawności) prowadzenia aktywnego trybu życia w sposób lub w zakresie uznawanym za typowe dla człowieka;
- **ograniczenie w pełnieniu ról społecznych (handicap)** – ułomność określonej osoby wynikająca z niesprawności lub niepełnosprawności, ograniczająca lub uniemożliwiająca pełną realizację roli społecznej odpowiadającej wiekowi, płci oraz zgodnej ze społecznymi kulturowymi uwarunkowaniami.

Zgodnie z wytycznymi GUS ogólna zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na dwie grupy, tj.:

- **osoby niepełnosprawne prawnie** - to takie osoby, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
- **osoby niepełnosprawne biologicznie** - to takie osoby, które nie posiadają, ale mają bądź odczuwają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do pełnego uczestnictwa i równych szans w życiu społecznym i zawodowym, mają takie same fundamentalne prawa, jakie posiadają wszyscy obywatele, nie mogą być dyskryminowane, prześladowane czy marginalizowane ze względu na swoją dysfunkcję.

Uchwalona przez Sejm RP 1 sierpnia 1997r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (Monitor Polski 1997r. Nr 50 poz. 475) zawiera katalog dziesięciu praw osób niepełnosprawnych do:

1. dostępu do dóbr i usług, umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
2. dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych, uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny;
3. dostępu do wszechstronnej rehabilitacji, mającej na celu adaptację społeczną;
4. dostępu do nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej;
5. pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych;
6. pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
7. zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym;
8. życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym: dostęp do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej;
9. posiadanie samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz prawa do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych;
10. pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Przyjęcie programu pozwoli na szersze uwzględnianie problemów osób niepełnosprawnych przez organy samorządowe w procesie kreowania właściwej polityki w tym zakresie. Z uwagi na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania osób niepełnosprawnych, dopuszcza się możliwość wprowadzenia zmian w zakresie nowych obszarów działań. Warunkiem pełnej realizacji Programu jest czynne uczestnictwo jednostek organizacyjnych Powiatu Bełchatowskiego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz samych zainteresowanych, tj. osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

3. Miejsce realizacji.

Powiat Bełchatowski.

4. Podstawa prawna.

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573 oraz Dz.U. z 2022 r., poz. 1);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zdań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 926 oraz Dz.U. z 2019 r., poz. 1275);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1999r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 920, Dz.U. z 2021 r., poz. 1038 oraz poz. 1834).

Opracowany „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bełchatowskim na lata 2022-2026” jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a jednocześnie jest realizacją zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bełchatowskiego na Lata 2020 -2026.

Stworzenie spójnego systemu wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin ma zapewniać tej grupie mieszkańców jak najszersze uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

5. Obszary programu.

Działania określone w programie na rzecz osób niepełnosprawnych opracowano zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i obejmują swym zakresem:

- a) rehabilitację społeczną,
- b) rehabilitację zawodową,
- c) przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

6. Adresaci programu.

Program jest adresowany do całej społeczności powiatu bełchatowskiego, a w szczególności do osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów oraz pracowników pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty i organizacji społecznych.

7. Koordynator programu.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie.

8. Niepełnosprawność jako problem społeczny.

Według Światowego Raportu o Niepełnosprawności opracowanego przez WHO i Bank Światowy na świecie żyje ponad miliard ludzi niepełnosprawnych, w tym 110–190 mln boryka się ze znacznymi trudnościami w funkcjonowaniu. Liczba osób niepełnosprawnych systematycznie rośnie. Zmiana ta jest spowodowana wydłużeniem trwania życia, częstym

występowaniem chorób przewlekłych (choroby serca, cukrzyca, nowotwory, itp.), a także urazów (wypadki drogowe, klęski żywiołowe, itp.).

Według wyników Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (European Health Interview Survey – EHIS) w 2014r. w Polsce było 7,7 mln (dokładnie 7 689,8 tys.) osób niepełnosprawnych biologicznie, tj. osób, które zadeklarowały ograniczoną zdolność.

Według tego badania liczba dzieci niepełnosprawnych na koniec 2014r. stanowiła 211 tys. (55 tys. prawnie i biologicznie, blisko 127 tys. prawnie i 29 tys. tylko biologicznie).

Liczba osób niepełnosprawnych biologicznie (wg definicji stosowanej w badaniu) w wieku 15 lat i więcej wynosiła 7 414 tys.

Według EHIS prawne orzeczenie o niepełnosprawności lub równoważne posiadało prawie 3,8 mln Polaków (w tym blisko 194 tys. dzieci do 16 roku życia).

Ostatecznie struktura osób niepełnosprawnych według wyników EHIS na koniec 2014r. przedstawiała się następująco:

- osoby niepełnosprawne z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności stanowiły 28 % ogółu prawnie orzeczonych,
- osoby z umiarkowanym stopniem – 42 %,
- osoby z lekkim stopniem – 25 %,
- dzieci do lat 16 z orzeczoną niepełnosprawnością – 5 %.

Organem orzekającym w sprawach niepełnosprawności dla celów pozarentowych na terenie powiatu jest Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bełchatowie. Natomiast, aby uzyskać świadczenie rentowe niezbędne jest orzeczenie w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 291 z późn.zm.).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustala trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj.:

- **do znacznego stopnia niepełnosprawności** - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- **do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności** - zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.
- **do lekkiego stopnia niepełnosprawności** - zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Orzeczenia ustalające stopień niepełnosprawności stanowią podstawę do przyznania ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych, m. in. w formie:

- szkoleń, stażu, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego dorosłych, badań lekarskich lub psychologicznych, studiów podyplomowych, bonu na zasiedlenie, bonu szkoleniowego,
- środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo jako wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Poniżej przedstawiono dane Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bełchatowie w zakresie liczby orzeczeń wydanych w latach 2019 – 2021 oraz charakterystykę przyczyn niepełnosprawności leżących u podstaw wydanych orzeczeń w stosunku do osób do 16 roku życia i powyżej.

Tabela 1. Orzeczenia Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bełchatowie w latach 2018-2021

L a t a	Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności po 16 r. ż.	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności do 16 r. ż.	Łącznie
2019	2188	338	2526
2020	1759	260	2019
2021	1974	254	2228

Dane: Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela 2. Orzeczenia Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bełchatowie dot. osób powyżej 16 r. ż.

Przyczyny niepełnosprawności	2019				2020				2021			
	Stopień niepełnosprawności			Razem	Stopień niepełnosprawności			Razem	Stopień niepełnosprawności			Razem
	Z	U	L		Z	U	L		Z	U	L	
Upośledzenie umysłowe	8	14	1	23	12	14	0	26	8	12	1	21
Choroby psychiczne	58	132	42	232	30	167	22	219	40	161	35	236
Zaburzenia głosu, mowy, choroby słuchu	4	44	69	117	6	28	39	73	10	53	73	136
Choroby narządu wzroku	20	28	23	71	11	22	12	45	15	37	17	69
Schorzenia narządu ruchu	48	495	146	689	43	369	114	526	93	607	147	847

Epilepsja	3	27	10	40	3	20	5	28	13	41	5	59
Choroby układu oddechowego i krążenia	102	184	58	344	62	157	53	272	107	221	52	380
Choroby układu pokarmowego	40	33	12	85	32	14	6	52	42	34	9	85
Choroby układu moczowo-płciowego	41	42	7	90	41	26	8	75	63	44	5	112
Choroby neurologiczne	107	93	17	217	106	63	7	176	129	131	19	279
Inne	68	118	32	218	50	130	25	205	59	146	31	236
Całościowe zaburzenia	0	6	0	6	2	7	0	9	4	10	0	14
Razem:	499	1216	417	2132	398	1017	291	1706	583	1497	394	2474

Dane: Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela 3. Orzeczenia Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dot. osób poniżej 16 r. ż.

Przyczyny niepełnosprawności	Lata		
	2019	2020	2021
Upośledzenie umysłowe	5	2	7
Choroby psychiczne	8	11	10
Zaburzenia głosu, mowy, choroby słuchu	18	11	16
Choroby narządu wzroku	11	4	5
Schorzenia narządu ruchu	19	17	10
Epilepsja	15	17	20
Choroby układu oddechowego i krążenia	103	68	73
Choroby układu pokarmowego	8	2	5
Choroby układu moczowo-płciowego	14	8	6
Choroby neurologiczne	27	26	45
Całościowe zaburzenia rozwojowe	39	41	51
Inne	61	43	46
Razem:	328	250	294

Dane: Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

9. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowane przez różne podmioty na terenie powiatu.

Wśród podmiotów działających na terenie powiatu bełchatowskiego w sferze organizowania wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami występują zarówno samorządy terytorialne i ich jednostki organizacyjne statutowo powołane do realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny, jak i organizacje pozarządowe. Poniżej przedstawiono działania podejmowane przez te podmioty na przestrzeni ostatnich lat.

9.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje jest jednostką organizacyjną Powiatu Bełchatowskiego realizującą zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej, w tym rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Do obowiązkowych zadań powiatu wynikających z art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych należą:

- 1) opracowywanie i realizacja programów zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji powyższych programów,
- 3) przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych,
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- 6) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 7) dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- 8) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 9) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 10) dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- 11) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 12) realizacja zadań zleconych.

Działem PCPR zajmującym się dofinansowaniami ze środków PFRON jest Zespół do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych. Poniżej przedstawiono katalog dofinansowań realizowanych przez PCPR:

- dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania do zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne,
- dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu, architektonicznych i technicznych,
- dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowania w ramach różnych programów celowych finansowanych ze środków zewnętrznych,
- dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Poniższe tabele przedstawiają wydatkowanie środków PFRON na poszczególne zadania w latach 2018-2021.

Tabela 4. Wydatki ogółem powiatu na realizację zadań w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2018-2021.

Lp.	Zadanie	Wydatki (zł)			
		2018	2019	2020	2021
1.	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej	41 300,00	34 970,00	0,00	0,00
2.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	1 010 313,00	1 217 150,00	1 417 620,00	1 985 841,00
3.	Działalność warsztatów terapii zajęciowej	1 267 100,00	1 357 200,00	1 639 680,00	1 735 680,00
Ogółem:		2 318 713,00	2 609 320,00	3 057 300,00	3 721 521,00

Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie

Tabela 5. Wydatki w ramach środków przyznanych algorytmem z budżetu PFRON na dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w latach 2018-2021.

Lp.	Zadania	Lata			
		2018	2019	2020	2021
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych- liczba osób	339	361	355	358
	Kwota wydatków w zł	295 149,00	410 996,00	436 277,00	664 646,07
2.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych	64	58	49	63
	Kwota wydatków w zł	290 496,00	258 541,00	223 979,00	474 267,00
3.	Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	13	18	106	64
	Kwota wydatków w zł	16 701,00	28 677,00	197 841,00	144 186,00
4.	Dofinansowanie do zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	315	372	379	369
	Kwota wydatków w zł	362 370,00	464 189,00	538 252,00	607 165,33
5.	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	10	9	7	15
	Kwota wydatków w zł	5 597,00	9 838,00	11 500,00	33 534,00
6.	Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	0	1	0	5
	Kwota wydatków w zł	0,00	7 000,00	0,00	62 042,60

7.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym	6	5	2	0
	Kwota wydatków w zł	40 000,00	37 909,00	9 771,00	0,00
8.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej	2	2	2	2
	Kwota wydatków w zł	1 267 100,00	1 357 200,00	1 639 680,00	1 735 680,00
Wydatkowano ogółem:		2 277 413,00	2 574 350,00	3 057 300,00	3 721 521,00

Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela 6. Wydatki ogółem na realizację działań w ramach programu „Aktywny Samorząd” PFRON.

Wyszczególnienie	Wydatki w latach (zł)		
	2019	2020	2021
MODUŁ I -- likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	192 051,00	145 719,84	87 382,00
MODUŁ II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	150 141,00	193 907,75	132 773,25
Razem:	342 192,00	339 627,59	220 155,25

Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela 7. Rodzaje wydatków na dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Aktywny Samorząd” PFRON.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	Obszar	Zadanie	L a t a					
			2019		2020		2021	
			Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
A likwidacja barier transportowej	1	3	16 035,00	3	12 807,80	0	0,00	
	2	1	1410,00	0	0,00	0	0,00	
	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
B likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym	1	6	27 147,00	6	52 646,00	4	24 764,00	
	2	0	0,00	0			0,00	
	3	3	12 931,00	4	20 998,00	1	6260,00	
	4	1	2500,00	1	3 921,00	1	3958,00	
	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
C likwidacja barier w poruszaniu się	1	4	39 500,00	0		1	10 000,00	
	2	0	0,00	1	1 880,00	0	0,00	
	3	3	70 316,00	3	43 414,00	2	34 900,00	
	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	

		5	3	13 450,00	0	0,00	1	7500,00
	D pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	x	6	8 762,00	4	10 053,04	0	0,00
Moduł II pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	x	x	69	150 141,00	62	193 907,75	53	132 773,25
Ogółem:		x	x	342 192,00	x	339 627,59	x	220 155,25

*realizacja programu do 15 kwietnia 2022r.

Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela 8. Wydatki w ramach realizacji Modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” ze środków PFRON (2020/2021).

Kwota wydatków (zł)	Liczba osób
528 500,00	451

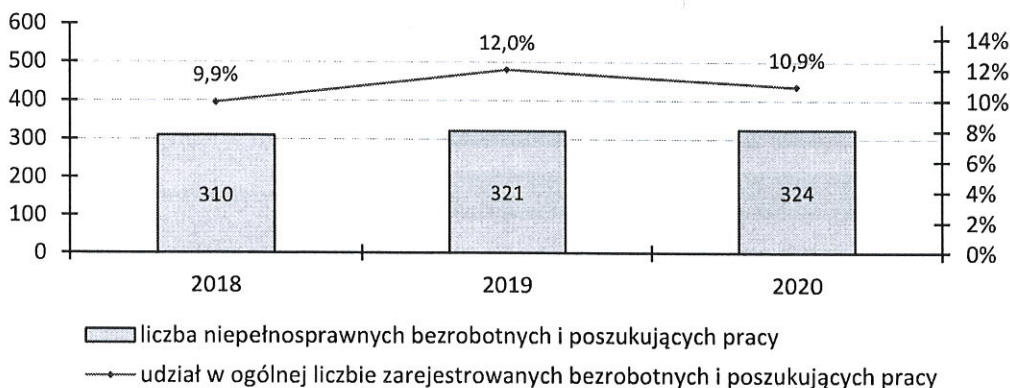
Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

9.2. Powiatowy Urząd Pracy.

9.2.1. Charakterystyka populacji osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bełchatowie

W latach 2018-2020 liczba osób niepełnosprawnych (bezrobotnych i poszukujących pracy) figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie na koniec roku, kształtowała się następująco: 2018r. – 310 osób, 2019r. – 321 osób, 2020r. – 324 osoby.

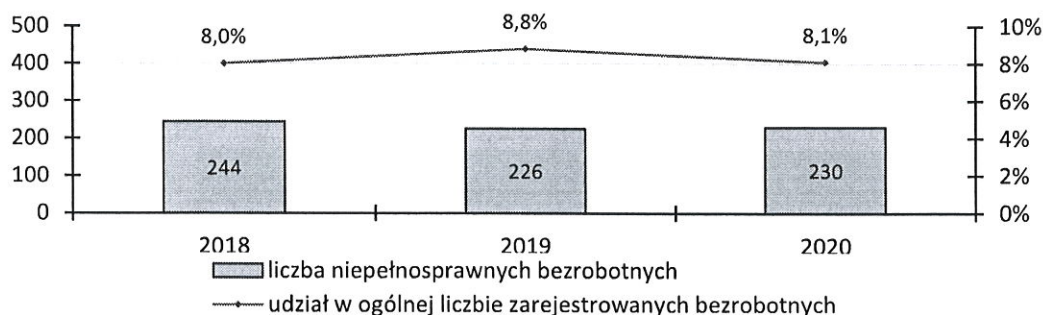
Wykres 1. Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy i ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych (bezrobotnych i poszukujących pracy) w latach 2018-2020. Stan na koniec roku.

Dane: Powiatowego Urzędu Pracy

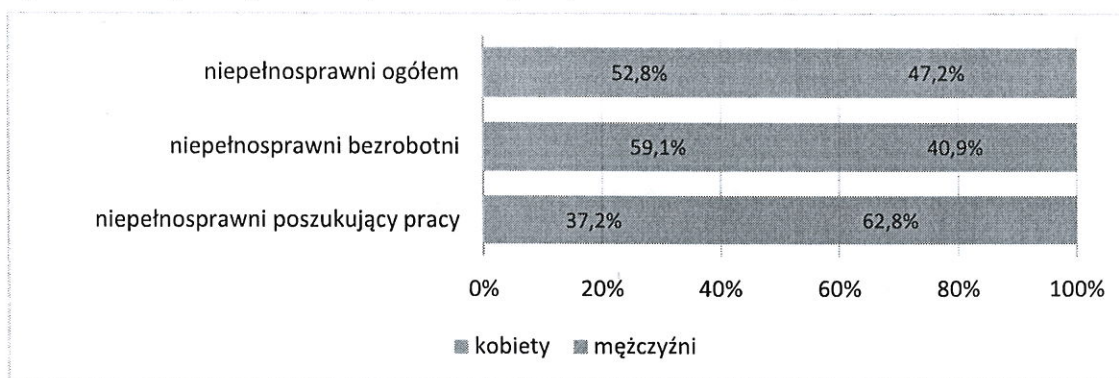
Na koniec 2020r. w rejestrach bezrobotnych i poszukujących pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie znajdowały się łącznie 324 osoby niepełnosprawne deklarujące chęć podjęcia zatrudnienia, w tym 230 osób ze statusem bezrobotnego i 94 osoby ze statusem poszukującego pracy.

Wykres 2. Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych i ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2018-2020 (stan na koniec roku).

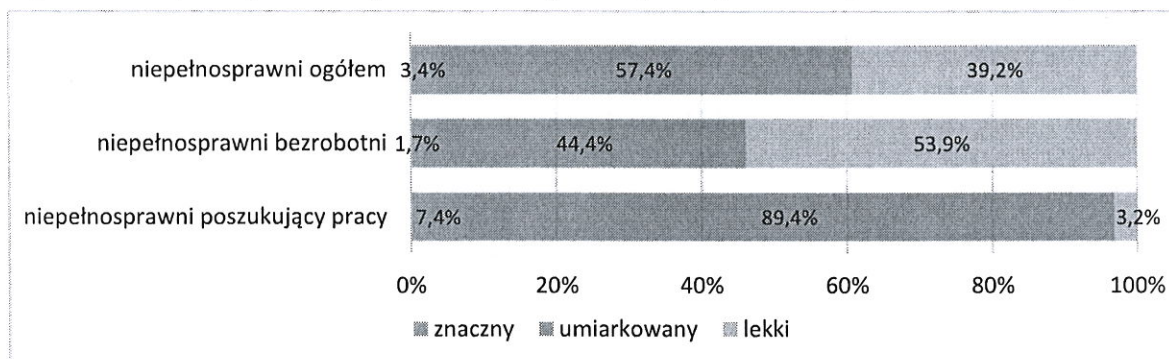
Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Wykres 3. Niepełnosprawni w podziale na płeć (stan na koniec roku).

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

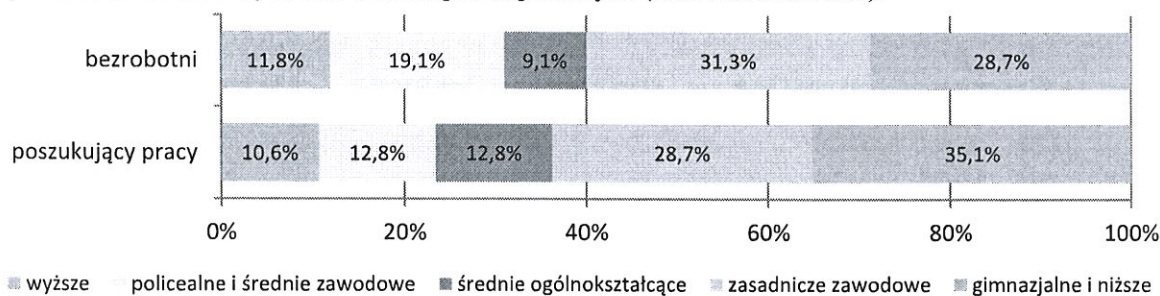
Wykres 4. Niepełnosprawni w podziale na stopień niepełnosprawności (stan na koniec roku).

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

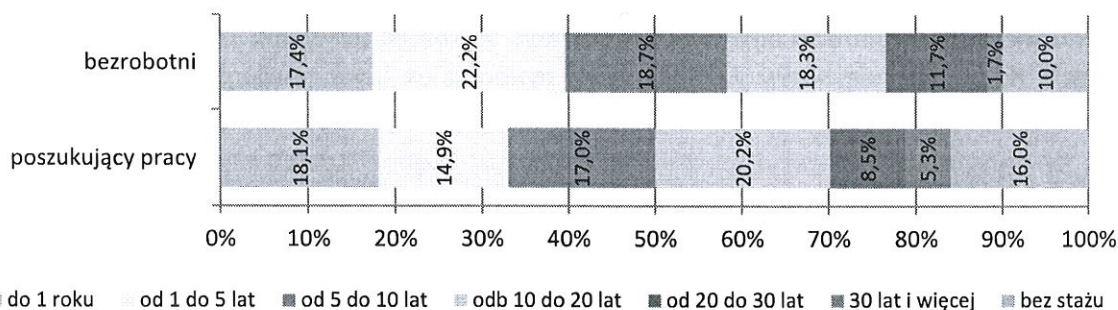
Na koniec 2020r., wśród niepełnosprawnych bezrobotnych, najliczniej reprezentowane były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, natomiast wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Szczegółowe dane przedstawione są na poniższym wykresie.

Wykres 5. Struktura wykształcenia niepełnosprawnych (stan na koniec roku).

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

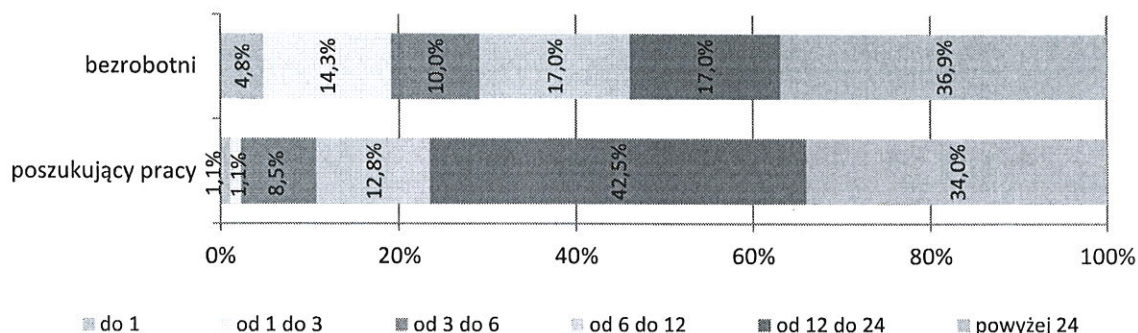
Wykres 6. Struktura niepełnosprawnych wg stażu pracy (stan na koniec roku).

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Wśród bezrobotnych najwyższy odsetek stanowiły osoby posiadające staż pracy od 1 do 5 lat, wśród poszukujących pracy osoby ze stażem od 10 do 20 lat.

Wykres 7. Struktura niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych 53,9% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowili ponad trzy czwarte zbiorowości, tj. 76,5%.

Na koniec I półrocza 2021r. w rejestrach bezrobotnych i poszukujących pracy PUP znajdowało się łącznie 301 osób niepełnosprawnych, w tym 213 osób ze statusem bezrobotnego i 88 osób ze statusem poszukującego pracy. Wśród zarejestrowanych na koniec czerwca 2021r. osób niepełnosprawnych 50,2 % stanowiły kobiety, 49,8 % stanowili mężczyźni.

Podobnie jak w latach ubiegłych na koniec czerwca 2021r. wśród bezrobotnych największy odsetek stanowili niepełnosprawni ze stopniem lekkim (53%), wśród poszukujących pracy zdecydowana większość (88,6%) to niepełnosprawni ze stopniem umiarkowanym.

Tabela 7. Niepełnosprawni w podziale na stopień niepełnosprawności (stan na 30.06.2021r.).

Wyszczególnienie	Stopień niepełnosprawności		
	Znaczny (%)	Umiarkowany(%)	Lekki(%)
Niepełnosprawni bezrobotni	1,9	45,1	53,0
Niepełnosprawni poszukujący pracy	6,9	88,6	4,5

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Na koniec I półrocza 2021r., zarówno wśród niepełnosprawnych bezrobotnych, jak i poszukujących pracy, najliczniej reprezentowane były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz z wykształceniem podstawowym i niższym. Szczegółowe dane przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 8. Struktura wykształcenia niepełnosprawnych (stan na 30.06.2021r.).

Wykształcenie	Niepełnosprawni bezrobotni (%)	Niepełnosprawni poszukujący pracy (%)
Wyższe	10,8	11,4
Policealne i średnie zawodowe	22,1	12,5
Średnie ogólnokształcące	9,9	7,9
Zasadnicze zawodowe	29,6	34,1
Gimnazjalne	3,3	2,3
Podstawowe i podstawowe nieukończone	24,3	31,6

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Tabela 9. Struktura niepełnosprawnych wg stażu pracy (stan na 30.06.2021r.).

Staż pracy	Niepełnosprawni bezrobotni (%)	Niepełnosprawni poszukujący pracy (%)
Do 1 roku	13,1	17,0
1-5	20,2	13,6
5-10	23,5	15,9
10-20	20,7	19,3
20-30	11,7	11,3
30 lat i więcej	1,9	5,7
Bez stażu	8,9	17,0

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwyższy odsetek stanowiły osoby posiadające staż pracy od 5 do 10 lat, wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy osoby ze stażem od 10 do 20 lat.

Tabela 10. Struktura niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy (stan na 30.6.2021r. w miesiącach).

Czas pozostawania bez pracy (miesiące)	Niepełnosprawni bezrobotni (%)	Niepełnosprawni poszukujący pracy (%)
Do 1 miesiąca	4,7	1,1
1-3	9,9	4,5
3-6	9,4	3,4
6-12	15,0	9,1
12-24	22,1	27,3
Pow. 24	38,9	54,6

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych 61% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało ponad cztery piąte zbiorowości, tj. 81,9%.

9.2.2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

- **Pośrednictwo pracy**

Ważną rolę wśród działań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych pełni pośrednictwo pracy. Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia, co powoduje, że należy wychodzić naprzeciw ich indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom tak, aby ta grupa mogła otrzymać odpowiednią pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Działania realizowane przez doradców klienta w zakresie pośrednictwa pracy na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie pośrednictwa pracy w latach 2018 – 2020.

Wyszczególnienie	L a t a		
	2018	2019	2020
Liczba pozyskanych ofert pracy	117	131	58
Liczba przedłożonych propozycji pracy	493	441	122
Liczba osób zatrudnionych na podstawie skierowania	72	61	17

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

W w/w okresie najwięcej miejsc pracy zgłoszono w następujących zawodach: robotnik gospodarczy/ placowy, pracownik ochrony/portier/dozorca, kasjer-sprzedawca, sprzątaczką, pracownik produkcji.

W I półroczu 2021r. do PUP w Bełchatowie wpłynęło 49 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, a z ewidencji urzędu z tytułu podjęcia zatrudnienia wyłączono 38 osób niepełnosprawnych bezrobotnych, z czego 35 osób podjęło pracę na otwartym rynku pracy, a 3 osoby skorzystały z ofert subsydiowanych.

- **Poradnictwo zawodowe**

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z orzeczonym stopniem niepełnosprawności mające problemy z wejściem lub powrotem na rynek pracy mają zapewnioną na bieżąco możliwość korzystania z usług poradnictwa zawodowego zarówno w ramach poradnictwa indywidualnego, jak i grupowego.

Tabela 12. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie poradnictwa zawodowego w latach 2018- 2020.

Wyszczególnienie	Lata		
	2018	2019	2020
Liczba udzielonych indywidualnych porad zawodowych	134	157	98
Liczba udzielonych indywidualnych informacji zawodowych	358	386	304
Liczba osób uczestniczących w grupowej poradzce zawodowej	26	11	0
liczba osób uczestniczących w grupowej informacji zawodowej	10	32	0

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

W poradnictwie indywidualnym podstawową metodą pracy doradcy zawodowego jest rozmowa doradcza, która polega na bezpośrednim kontakcie doradcy klienta z osobą zgłaszającą potrzebę pomocy. Ma na celu pozyskanie informacji o sytuacji zawodowej klienta i pomoc w rozwiązaniu jego problemu zawodowego, a także ustalenie potrzeby kontynuowania porady indywidualnej, skierowania na poradę grupową lub do innej usługi rynku pracy.

Problemy zawodowe z którymi borykały się osoby niepełnosprawne dotyczyły głównie :

- obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej,
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie,
- braku umiejętności poszukiwania pracy,
- wyboru miejsca pracy.

Informacja zawodowa dotyczy zagadnień rynku pracy, zawodów i możliwości kształcenia, wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowych, a także umożliwi klientom dokładniejszą orientację w świecie pracy.

W latach 2018 - 2021 osobom z orzeczoną stopniem niepełnosprawności doradcy klienta udzielali w szczególności informacji o:

- warunkach świadczenia pracy przez osoby niepełnosprawne,
- zakresie i formach działania instytucji publicznych i niepublicznych które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych oraz poszukiwaniu pracy,
- metodach i formach poszukiwania pracy oraz zasadach przygotowywania, rodzajach i wzorach dokumentów aplikacyjnych,
- rynku pracy, w tym o pracodawcach zatrudniających osoby niepełnosprawne; profilach prowadzonej przez nich działalności.

W latach 2018-2020 grupowym poradnictwem zawodowym objęto 79 osób niepełnosprawnych. W omawianym okresie usługi dla osób niepełnosprawnych zaprezentowali przedstawiciele Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo Technologicznego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie, Fundacji Aktywizacja, Oddział w Łodzi.

W latach 2018- 2020 Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie w celu pogłębienia współpracy ze szkołami w zakresie informacji i preorientacji zawodowej kontynuował realizację projektu „Młodzież na rynku pracy”. W celu przygotowania uczniów do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy, pracownicy PUP w Bełchatowie we współpracy z przedstawicielami szkół zorganizowali spotkania z uczniami następujących placówek:

- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bełchatowie,
- Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza.

W I półroczu 2021r. w ramach usług indywidualnego poradnictwa zawodowego doradcy klienta przygotowali 103 Indywidualne Plany Działania dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych. Natomiast grupowym poradnictwem zawodowym objęto 8 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. W ramach grupowych działań doradczych przeprowadzono dwa grupowe spotkania informacyjne. Zajęcia odbyły się na podstawie programów opracowanych przez doradców zawodowych tut. PUP, a czas trwania uzależniony był od przyjętego programu, jak również od potrzeb i specyfiki danej grupy.

Tematy przeprowadzonych zajęć grupowych to:

- **„Instytucje wspierające osoby niepełnosprawne”** – grupowa informacja zawodowa, której celem jest omówienie zakresu i form działania instytucji publicznych i niepublicznych, stowarzyszeń czy organizacji przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób niepełnosprawnych.
- **„Pakiet przydatnych rozwiązań w problemach zawodowych kobiet długotrwale bezrobotnych”** - **grupowa informacja zawodowa, której zadaniem jest wskazanie uczestniczkom spotkania możliwości rozwiązywania problemów zawodowych oraz motywowanie ich do aktywności na rynku pracy.**

W 2021r. PUP we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi powiatu bełchatowskiego realizował zapoczątkowany w 2018r. projekt „Młodzież na rynku pracy” dotyczący informacji i preorientacji zawodowej. Ma on na celu przygotowanie uczniów do aktywnego

funkcjonowania na rynku pracy. W IV kwartale 2021r. zorganizowano spotkanie z uczniami Szkolnego Ośrodka Wychowawczego w Bełchatowie.

- **Subsydiowane zatrudnienie, wsparcie przedsiębiorczości**

Poniższe tabele przedstawiają informacje nt. zrealizowanych form wsparcia oraz wysokości środków Funduszu Pracy i środków PFRON w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych na terenie powiatu bełchatowskiego.

Tabela 13. Wydatki Funduszu Pracy na podstawowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020.

Z a d a n i e	L a t a					
	2018		2019		2020	
	Wydatki (tys. zł)	Liczba osób	Wydatki (tys. zł)	Liczba osób	Wydatki (tys. zł)	Liczba osób
Szkolenia	1,6	1	4,5	1	0	0
Staż	192,0	17	55,8	8	78,0	7
Prace interwencyjne	5,8	1	11,6	3	0,95	1
Roboty publiczne	7,6	1	9,1	1	10,5	1
Jednorazowe środki na podjęcie działalności	0,0	0	45,6	2	0	0
Refundacja wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	100,5	7	17,3	3	0	0
Razem:	307,5	27	143,90	18	89,45	9

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej środków Funduszu Pracy na aktywizację osób niepełnosprawnych wydatkowano w roku 2018, było to ponad 307,5 tys. zł. Największym zainteresowaniem wśród pracodawców cieszyły się wówczas staże oraz środki na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Najmniej środków przeznaczono w roku 2020, na co mogły mieć wpływ ograniczenia nałożone na gospodarkę na skutek pandemii Covid-19.

W I półroczu 2021r. w ramach finansowanych z Funduszu Pracy form aktywizacji skorzystało 13 osób niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym:

- staż - 8 osób,
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 3 osoby,
- refundacja kosztów wynagrodzenia dla osób pow. 50 roku życia – 1 osoba,
- prace społecznie użyteczne – 1 osoba.

Z uwagi na panującą pandemię Covid-19 o wiele mniejszym zainteresowaniem pracodawców i osób z niepełnosprawnościami, pomimo prowadzonych przez PUP kampanii promocyjnych, cieszyły się środki PFRON na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Z poniższej tabeli wynika, że w latach 2018-2020 nie udało się wykorzystać w pełni otrzymanych środków. Największe zainteresowanie środkami PFRON dotyczyło w tym okresie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Tabela 14. Planowana pierwotnie kwota środków PFRON oraz jej wykorzystanie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 2018-2020

Z a d a n i e	L a t a					
	2018		2019		2020	
	Pierwotny plan (tys. zł)	Wydatki (tys. zł) (liczba osób)	Pierwotny plan (tys. zł)	Wydatki (liczba osób)	Pierwotny plan (tys. zł)	Wydatki (tys. zł)
Wydatki na instrumenty i usługi, o których mowa w art. 11 ustawy o rehabilitacji	25,0	0	45,0	0,0	25,0	0
Jednorazowe środki na podjęcie działalności	35,0	41,3 (1)	35,0	35,0 (1)	30,0	0
Refundacja wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	40,0	0	50,0	0,0	45,0	0
Razem:	100 000	41,3	130 000	35,0	100 000	0

Dane: Powiatowy Urząd Pracy.

9.3. Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Bełchatowskiego.

Projekt pn. „Centrum Usług Społecznych dla Powiatu Bełchatowskiego” był projektem partnerskim realizowanym w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne Działania dla Osi IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne dofinansowany ze środków unijnych w ramach EFS. Celem projektu był rozwój form wsparcia dla osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkujących na terenie powiatu bełchatowskiego. Realizacja projektu objęła okres od maja 2018r. do kwietnia 2021r.

Wydatki na realizację projektu zamknęły się kwotą – 3 941 376,87 zł, w tym środki unijne – 3 727 450,96 zł. Liderem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „PRZYSTAŃ” z/s w Bełchatowie, a partnerzy to:

- 1) Powiat Bełchatowski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- 2) Miasto Bełchatów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- 3) Gmina Miejska Żelów/Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie,
- 4) Gmina Szczerców/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczercowie,
- 5) Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Żelowie.

Działania projektowe obejmowały n.w. zadania:

- Zadanie: Miejsce krótkookresowego pobytu spełniającego wymogi Dziennego Domu Pomocy w Bełchatowie ul. Żeromskiego 1 (Stowarzyszenie „PRZYSTAŃ”);
- Zadanie: Świetlica Środowiskowa w Bełchatowie ul. Hubala 2 (Stowarzyszenie „PRZYSTAŃ”);
- Zadanie: Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego w Bełchatowie (PCPR),
- Zadanie: Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (GOPS Szczerców);
- Zadanie: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (MOPS Bełchatowie);
- Zadanie: Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (MGOPS Zelów);
- Zadanie: Miejsce krótkookresowego pobytu spełniającego wymogi Dziennego Domu Pomocy w Zelowie (MGOPS Zelów).

Działaniami projektowymi objęto 370 osób będących mieszkańcami tut. powiatu.

9.4. Centrum Usług Środowiskowych dla Powiatu Bełchatowskiego.

Projekt pn. „Centrum Usług Środowiskowych dla Powiatu Bełchatowskiego” jest kolejnym projektem partnerskim realizowanym w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne Działania dla Osi IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne w oparciu o środki unijne z EFS. Projekt jest adresowany do osób z niepełnosprawnością i/lub osób niesamodzielnymi, jak również do osób będących opiekunami faktycznymi osób niesamodzielnymi, zamieszkałych na terenie powiatu bełchatowskiego. Projekt jest realizowany w okresie od maja 2020r. do stycznia 2023r. Budżet całego projektu to kwota 6 751 570,94 zł, w tym środki unijne stanowią 6 027 729,10 zł.

Liderem projektu jest ponownie Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „PRZYSTAŃ” z/s w Bełchatowie, a partnerzy to:

- 1) Powiat Bełchatowski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- 2) Miasto Bełchatów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- 3) Gmina Rusiec/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ruści,
- 4) Gmina Miejska Zelów/Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zelowie.

Działania projektowe, to:

- Zadanie: Miejsce krótkookresowego pobytu spełniającego wymogi Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Bełchatowie ul. Żeromskiego 1 (Stowarzyszenie „PRZYSTAŃ”);
- Zadanie: Świetlica środowiskowa w Bełchatowie (Stowarzyszenie „PRZYSTAŃ”);
- Zadanie: Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania gm. Rusiec (GOPS Rusiec);
- Zadanie: Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego w Bełchatowie (PCPR);
- Zadanie: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej w Bełchatowie (MOPS Bełchatów);
- Zadanie: Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania Bełchatów (MOPS Bełchatów);
- Zadanie: Świetlica środowiskowa „Promyk” w Bełchatowie (MOPS Bełchatów);
- Zadanie: Świetlica socjoterapeutyczna „STER” w Bełchatowie (MOPS Bełchatów);
- Zadanie: Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania gm. Zelów (MGOPS Zelów);
- Zadanie: Klub Seniora w Zalesiu, gm. Zelów (MGOPS Zelów).

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz otoczenia tych osób z terenu powiatu bełchatowskiego. Działania zrealizowane w projekcie przyczynią się do wzrostu jakości świadczonych usług społecznych.

9.5. Starostwo Powiatowe.

Starostwo Powiatowe jest realizatorem Programów Wyrównywania Różnic Między Regionami, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, których celem jest wyrównywanie szans oraz zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Poniżej przedstawiono środki pozyskane przez powiat na wsparcie osób niepełnosprawnych w ramach przedmiotowych programów w latach 2019 i 2021.

Tabela 15. Środki pozyskane z budżetu PFRON przez powiat w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” w 2019r.

Jednostka	Obszar	Zadanie	Kwota (zł)
Powiat bełchatowski	obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;	winda- „, montaż dźwigu osobowego w budynku Starostwa Powiatowego z uwzględnieniem wymagań dostępu dla osób niepełnosprawnych	41.512,50
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Kuźnia Życzliwości” z/s w Szczercowie	D - likwidacja barier transportowych	autobus – zakup samochodu dla Warsztatu Terapii zajęciowej w Dąbrowie Rusieckiej	207.870,00
Razem:			249.382,50

*Z uwagi na pandemię Covid-19 zadania były realizowane w 2020r.

Dane: Zespół ds. Strategii i Rozwoju Powiatu Starostwa Powiatowego.

Tabela 16. Środki pozyskane przez powiat z budżetu PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w 2021r. (1 półrocze).

Jednostka	Obszar	Zadanie	Kwota (zł)
Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach	D - likwidacja barier transportowych	zakup 9-osobowego samochodu do przewozu niepełnosprawnych/ pensjonariuszy placówki	84.000,00

Dane: Zespół ds. Strategii i Rozwoju Powiatu Starostwa Powiatowego.

W 2021r. samorząd powiatowy pozyskał również pomoc finansową na działania własne na rzecz osób niepełnosprawnych w celu łagodzenia skutków epidemii.

Tabela 17. Środki pozyskane przez powiat z budżetu PFRON w ramach „Programu pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” w 2021r.

Jednostka	Obszar	Zadanie	Kwota (zł)
Powiat Bełchatowski	Moduł IV	zakup środków ochrony osobistej na potrzeby powiatu oraz jego jednostek	64.000,00

Dane: Zespół ds. Strategii i Rozwoju Powiatu Starostwa Powiatowego.

9.6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bełchatowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Bełchatowskiego. Do jej podstawowych zadań należy w szczególności diagnozowanie dzieci i młodzieży, udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poniżej przedstawiono informację dotyczącą realizacji zadań z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju oraz realizacji Rządowego Programu Kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”:

- a) w 2019r. specjaliści poradni prowadzili zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dla 27 dzieci,
- b) w 2020r. – dla 33 dzieci.

W ramach realizacji zadań w ramach programu „Za życiem” specjaliści poradni obejmowali opieką dzieci niepełnosprawne oraz zagrożone niepełnosprawnością:

- a) w okresie od stycznia do 31 sierpnia 2019r. zajęciami objęto - 56 dzieci,
- b) od września do grudnia 2019r. - 55 dzieci,
- c) od stycznia do 31 sierpnia 2020r. - 51 dzieci,
- d) od września do grudnia 2020r. - 38 dzieci,

e) od stycznia do 30 czerwca 2021r. – 35 dzieci.

Wczesnym wspomaganie w ramach działalności statutowej w okresie od stycznia do 30 czerwca 2021r. objęto pomocą - 21 dzieci niepełnosprawnych.

Poniższa tabela przedstawia orzeczenia wydane przez poradnię w sprawie kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2019/2020.

Tabela 18. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2019/2020.

Placówka	Kształcenie specjalne	Zajęcia rewalidacyjne	Łącznie
Przedszkola	13	0	13
Szkoła podstawowa	50	2	52
Szkoła ponadpodstawowa	11	0	11
SOSW	18	3	21
MOS	2	0	2
Razem:	94	5	99

Dane: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

9.7. Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy im. gen. Janusza Głuchowskiego.

SOSW jest jednostką organizacyjną Powiatu Bełchatowskiego. Funkcjonuje od 1978r. i jest publiczną placówką dla dzieci i młodzieży posiadającej orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, a także z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i niepełnosprawnością sprzężoną, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna.

Obecnie w skład SOSW wchodzi:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 6 w Bełchatowie – 15 oddziałów - 64 uczniów,
- 2) Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Bełchatowie – 3 oddziały – 17 uczniów,
- 3) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Bełchatowie – 6 oddziałów – 34 uczniów.

Od 2013 r. w placówce prowadzone są także zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością umysłową w stopniu głębokim. Ośrodek zapewnia dzieciom i młodzieży spoza Bełchatowa bezpłatny, całodobowy pobyt w grupach od poniedziałku do piątku (internat). Rodzice opłacają tylko wyżywienie w wysokości kosztów wykorzystanego do przygotowania wyżywienia.

Placówka oferuje uczniom i wychowankom szerokie spektrum zajęć rewalidacyjnych, tj.:

- terapię logopedyczną,
- diagnozę i terapię ręki oraz sprawności grafomotorycznej u dzieci,
- wykorzystanie elementów Techniki Stosowanej Analizy Zachowania (SAZ) w rozwoju umiejętności komunikacyjnych i społecznych,
- wspieranie rozwoju emocjonalnego i społecznego,

- terapię integracji sensorycznej,
- terapię sensomotoryczną,
- terapię neurotaktylną,
- zajęcia w Sali Doświadczenia Świata,
- arteterapię i rozwijanie kreatywności,
- trening uwagi słuchowej metodą prof. Alfreda Tomatisa,
- terapię dźwiękiem,
- zajęcia usprawniające mowę i komunikację.

Zajęcia prowadzi kadra pedagogiczna z wykorzystaniem nowoczesnego wyposażenia i sprzętu specjalistycznego zakupionego w ramach realizacji nw. unijnych projektów:

- 1) „Zawodowo Damy Radę! Wsparcie zawodowe niepełnosprawnych uczniów SOSW w Bełchatowie” – realizacja w terminie od 01. 10. 2018r. do 31.08.2020r.;
- 2) „Mega Szóstka - rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia z niepełnosprawnościami w SOSW w Bełchatowie” – realizacja w terminie od 02.09.2019r. do 30.06.2021r.

SOSW organizuje zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów w tym artystyczne, sportowe i przedmiotowe. Placówka dysponuje dwoma samochodami wykorzystywanymi w szczególności do dowozu uczniów i wychowanków do oraz organizacji wycieczek i wyjazdów integracyjnych.

9.8. Organizacje pozarządowe.

Wśród organizacji pozarządowych współpracujących z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz osób z niepełnosprawnościami wymienić należy:

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Bełchatowie,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Kuźnia Życzliwości” z/s w Szczercowie,
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „PRZYSTAŃ” z/s w Bełchatowie,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Fundacja „Przekraczać Granice” z/s w Kleszczowie,
- Bełchatowskie Stowarzyszenie „Amazonki” z/s w Bełchatowie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych z/s w Zelowie.

9.9. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Terapii Zajęciowej służą rehabilitacji niepełnosprawnych mieszkańców powiatu z orzeczeniem o niezdolności do pracy których zakwalifikowano do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej.

Na terenie powiatu bełchatowskiego funkcjonują dwa WTZ – y prowadzone na zlecenie powiatu, tj.:

- w Bełchatowie prowadzony od stycznia 2000r. przez Zarząd Powiatowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Bełchatowie, dysponuje 45 miejscami statutowymi,
- w Dąbrowie Rusieckiej, gm. Rusiec prowadzony od grudnia 2017r. przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Kuznia Życzliwości” z/s w Szczercowie, dysponuje 35 miejscami statutowymi.

Warsztat to wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Formy terapii stosowane w warsztatach to w szczególności:

- terapia grupowa,
- terapia indywidualna,
- muzykoterapia,
- arteterapia,
- esteterapia,
- ergoterapia,
- socjoterapia,
- kinezyterapia,
- wsparcie psychologiczne,
- zajęcia rekreacyjne,
- zajęcia relaksacyjne.

Treningi stosowane w warsztatach:

- umiejętności interpersonalnych,
- asertywności,
- rozwiązywania trudnych spraw,
- komunikacji.
- ekonomiczny,
- porządkowy.

Metody pracy:

- asymilacji wiedzy,
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy,
- waloryzacyjne,
- praktyczne,
- słowne, itp.

Każdy uczestnik realizuje Indywidualny Program Rehabilitacji i Terapii zgodnie z planem działalności warsztatu i programem pracy poszczególnych pracowni. Programy są okresowo oceniane i modyfikowane. Rada Programowa dokonuje oceny postępów rehabilitacji uczestników. W skład Rady Programowej wchodzi pracownicy merytoryczni warsztatu.

Warsztaty realizując swoje zadania ustawowe ściśle współpracują z rodziną uczestników.

Poniższa tabela przedstawia wydatki powiatu na funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej.

Tabela 20. Wydatki powiatu na funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w latach 2018-2021.

Wyszczególnienie	Wydatki w latach (zł)			
	2018	2019	2020	2021
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bełchatowie	829 800,00	904 800,00	1 024 800,00	1 084 800,00
Warsztat Terapii Zajęciowej w Dąbrowie Rusieckiej	576 600,00	603 200,00	603 200,00	843 734,00
Razem:	1 406 400,00	1 508 000,00	1 821 867,00	1 928 534,00

Dane: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w 90% jest finansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a w 10% z budżetu Powiatu Bełchatowskiego.

9.10. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych została powołana przez Starostę Bełchatowskiego Zarządzeniem Nr 46/2019 z dnia 15 maja 2019r. Tryb działania rady określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2003 r. nr 62, poz. 560). Powiatowe rady składają się z pięciu osób, powoływanych spośród przedstawicieli działających na terenie danego powiatu organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (powiatów i gmin). Kadencja rady trwa cztery lata.

Do zakresu działań Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426 z późn.zm.) należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:

- 1) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- 3) opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ocena realizacji programów,
- 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

9.11. Ośrodki Pomocy Społecznej.

Ośrodki pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi samorządów gminnych, realizującymi zadania gmin w zakresie pomocy społecznej. Wśród głównych grup osób objętych pomocą tych jednostek są osoby niepełnosprawne. Poniższe tabele przedstawiają liczbę osób oraz główne formy pomocy udzielanej wyłącznie tej grupie mieszkańców powiatu w latach 2019-2020.

Tabela 21. Liczba dorosłych osób niepełnosprawnych objętych pomocą OPS-ów w 2019r.

G m i n a	Stopień niepełnosprawności*				Płeć		Dodatek z tytułu kształcen	Świadczenie opiekuńcze	
	Z	U	L	Razem	K	M		Zasiłek pielęgn.	Świad. pielęgn.
Miasto Bełchatów	666	735	0	1401	613	788	43	1120	3
Gmina Bełchatów	brak danych	brak danych	brak	118	brak danych	brak danych	0	135	17
Drużbice	65	47	0	112	46	66	1	87	3
Zelów	321	147		468	181	287	0	468	3
Kleszczów	60	46	8	114	59	55	1	70	3
Kluki	9	14	5	28	6	22	0	61	1
Szczerców	7	22	0	29	8	25	0	171	16
Rusiec	58	33	0	91	47	44	15	91	0

*Stopnie niepełnosprawności: Z – znaczny, U – umiarkowany, L – lekki.

Dane: Ośrodków Pomocy Społecznej.

Tabela 22. Liczba dorosłych osób niepełnosprawnych objętych pomocą OPS-ów w 2020r.

G m i n a	Stopień niepełnosprawności				Płeć		Dodatek z tytułu kształcen	Świadczenie opiekuńcze	
	Z	U	L	Razem	K	M		Zasiłek pielęgn.	Świad. Pielęgn.
Miasto Bełchatów	646	716	0	1362	588	774	27	1093	10

Gmina Bełchatów	brak danych	brak danych	brak	94	brak danych	brak danych	0	133	17
Drużbice	62	53	0	115	44	71	1	88	3
Zelów	317	147		467	175	289	0	464	3
Kleszczów	61	49	3	113	51	62	2	74	3
Kluki	7	13	4	24	5	19	0	62	2
Szczerców	7	21	0	28	9	23	0	172	18
Rusiec	53	36	0	89	46	43	0	89	0

Dane: Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela 23. Liczba dorosłych osób niepełnoprawnych objętych pomocą OPS-ów w I półroczu 2021r.

G m i n a	Stopień niepełnosprawności				Płeć		Dodatek z tytułu kształc.	Świadczenie opiekuńcze	
	Z	U	L	Razem	K	M		Zasiłek pielęgn.	Świad. pielęgn.
Miasto Bełchatów	581	675	0	1256	547	709	9	1018	7
Gmina Bełchatów	brak danych	brak danych	brak	77	brak danych	brak danych	0	131	18
Drużbice	55	47	0	102	35	67	23	1	75
Zelów	314	153	0	467	171	295	0	467	3
Kleszczów	57	52	5	114	50	64	1	75	2
Kluki	6	17	1	24	4	20	0	63	2
Szczerców	5	19	0	24	6	20	0	155	16
Rusiec	47	34	0	81	42	39	0	81	2

Dane: Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela 24. Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych pomocą OPS-ów w 2020r.

G m i n a	Płeć		Liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji	Świadczenie opiekuńcze	
	K	M			zasiłek pielęgn.	świad. pielęgn.
Miasto Bełchatów	165	197	10	121	362	182
Gmina Bełchatów	brak danych	brak danych	4	17	71	29
Drużbice	24	54	2	26	40	12
Zelów	42	76	5	93	118	73
Kleszczów	22	37	5	20	59	18
Kluki	0	0	0	13	23	7
Szczerców	6	2	6	27	56	25
Rusiec	6	14	33	14	18	20

Dane: Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela 25. Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych pomocą OPS-ów w I półroczu 2021r.

G m i n a	Płeć		Liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji	Świadczenie opiekuńcze	
	K	M			zasiłek pielęgn.	świad. pielęgn.
Miasto Bełchatów	157	189	11	121	346	185
Gmina Bełchatów	brak danych	brak danych	2	16	73	29
Drużbice	20	55	2	22	40	13
Zelów	47	70	6	84	117	75
Kleszczów	23	37	5	20	60	18
Kluki	0	0	0	13	23	8
Szczerców	4	1	4	17	53	24
Rusiec	5	12	23	12	14	17

Dane: Ośrodki Pomocy Społecznej.

Pomoc udzielana osobom niepełnosprawnym ma charakter pieniężny bądź niepieniężny. Większość świadczeń przysługuje osobom, których dochód nie przekracza kryteriów dochodowych określonych we właściwych ustawach. Oprócz świadczeń wymienionych w powyższych tabelach osobom niepełnosprawnym wypłacane są również zasiłki stałe, okresowe i celowe. Natomiast świadczenia w formie niepieniężnej to pomoc w postaci posiłku, odzieży, pracy socjalnej, schronienia, specjalistycznego poradnictwa i usług opiekuńczych.

9.12. Środowiskowe Domy Samopomocy.

Na terenie powiatu bełchatowskiego funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy, które są prowadzone przez samorządy gminne, tj:

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka” w Bełchatowie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie, prowadzony przez Miasto Bełchatów, funkcjonuje od 2001r., dysponuje 60 miejscami statutowymi,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Walewicach dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzony przez Gminę Zelów, działa od 2007r., dysponuje 60 miejscami statutowymi.

Celem działalności przedmiotowych placówek jest udzielanie pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywanie codziennych problemów osób z zaburzeniami psychicznymi, integrowanie tych osób ze społecznością lokalną poprzez ich społeczną aktywizację, a tym samym kompensowanie skutków ich niepełnosprawności.

Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi oraz treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym, w szczególności poprzez:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
- poradnictwo psychologiczne;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

W zakresie realizacji swoich zadań dom współpracuje w szczególności z rodzinami (opiekunami) i innymi osobami bliskimi uczestników, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradniami zdrowia psychicznego, organizacjami pozarządowymi, kościołem.

9.13. Domy Pomocy Społecznej.

Powiat Bełchatowski prowadzi dwa domy pomocy społecznej, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Zabłotach, gm. Żelów dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dysponujący 80 miejscami statutowymi;
- Dom Pomocy Społecznej w Bełchatowie dla osób przewlekle somatycznie chorych, dysponujący 92 miejscami statutowymi.

Domy pomocy społecznej są formą opieki instytucjonalnej przeznaczonej dla osób potrzebujących całodobowej opieki ze względu na stan zdrowia i trudną sytuację rodzinną, względem których nie ma możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Domy pomocy społecznej świadczą całodobową opiekę poprzez zaspokojenie mieszkańcom potrzeb bytowych, kulturalnych, zdrowotnych i religijnych, ze szczególnym poszanowaniem potrzeby godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa. Mieszkańcy domów mają zapewniony dostęp do usług medycznych, w tym specjalistycznych.

Każdy DPS zatrudnia, zgodnie ze standardami, opiekunów oraz terapeutów, w tym terapeutów zajęciowych i fizjoterapeutów. W każdym domu znajduje się plan pracy imprez integracyjnych i okolicznościowych, dzięki któremu mieszkańcy mają odpowiednio zorganizowany czas wolny.

Poniższa tabela przedstawia wydatki powiatu na funkcjonowanie domów pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich czterech lat.

Tabela 26. Wydatki powiatu na funkcjonowanie Domów Pomocy Społecznej w latach 2018-2021.

Dom Pomocy Społecznej	Wydatki w latach (zł)			
	2018	2019	2020	2021
Bełchatów	4 113 630,48	4 305 459,17	4 649 447,82	4 726 006,34
Zabłoty	3 650 437,00	3 754 703,08	4 456 111,55	4 247 898,00
Razem:	7 764 067,48	8 060 162,25	9 105 559,37	8 973 904,34

Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

10. Cele i zadania programu:

10.1. Cel strategiczny:

Rozwój lokalnego systemu wsparcia umożliwiającego osobom niepełnosprawnym godne i pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym

10.2. Cele operacyjne, zadania i rezultaty:

Cel operacyjny 1.			
Zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat niepełnosprawności oraz praw i uprawnień osób niepełnosprawnych.			
Oczekiwane rezultaty:	1. Podniesienie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków niepełnosprawności oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym oraz społeczności lokalnej dostępu do informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych. 3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.		
Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki zadania	Termin realizacji
1. Rozwijanie świadomości społeczności lokalnej w zakresie dostrzegania i rozumienia potrzeb i problemów osób z niepełnosprawnościami oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności	- Samorząd Powiatowy, - Samorządy Gminne, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Ośrodki Pomocy Społecznej, - Placówki oświatowe, - Powiatowy Urząd Pracy,	- liczba przeprowadzonych akcji/ kampanii, pogadanek upowszechniających wiedzę, - liczba rozprowadzonych ulotek dot. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, - liczba szkoleń dot. niepełnosprawności i wsparcia osób niepełnosprawnych,	Zadanie o charakterze ciągłym

	- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawn. - Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, - Organizacje Pozarządowe	- liczba imprez mających na celu integrację osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną,	
2. Zagwarantowanie reprezentacji środowiska osób niepełnosprawnych	- Samorząd Powiatowy, - Samorzady Gminne	- liczba powołanych ciał opiniodawczo-doradczych z udziałem osób reprezentujących środowisko osób niepełnosprawnych	Zadanie o charakterze ciągłym

Cel operacyjny 2.

Wspomaganie osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z przysługujących im praw i przywilejów.
2. Wzrost możliwości swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania i środowisku lokalnym.
3. Rozwój oferty wsparcia osób niepełnosprawnych, ich rodzin i faktycznych opiekunów.
4. Zapewnienie różnych form rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
5. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w różnych inicjatywach/imprezach o charakterze sportowym/kulturalnym/rekreacyjnym.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki zadania	Termin realizacji
1. Prowadzenie orzecznictwa pozarentowego	- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	- liczba wydanych orzeczeń	Zadanie o charakterze ciągłym
2. Wydawanie kart parkingowych oraz legitymacji uprawniających do korzystania z ulg i uprawnień	- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	- liczba wydanych kart parkingowych - liczba wydanych legitymacji uprawniających do korzystania z ulg i uprawnień	Zadanie o charakterze ciągłym
3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - Ośrodki Pomocy Społecznej - Powiatowy Urząd Pracy	- liczba osób niepełnosprawnych objętych poradnictwem, - liczba udzielonych porad	Zadanie o charakterze ciągłym
4. Dofinansowanie do likwidacji barier urbanistycznych w budynkach użyteczności publicznej, transportowych, w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych oraz w dostępie do informacji	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Samorząd Powiatowy, - PFRON	- liczba usuniętych barier, - liczba osób które otrzymały dofinansowanie, - liczba interwencji tłumacza języka migowego,	Zadanie o charakterze ciągłym

		– kwota udzielonego dofinansowania,	
5. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzin	– liczba osób które otrzymały pomoc, – kwota udzielonego dofinansowania, – liczba innych podmiotów, które otrzymały dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego	Zadanie o charakterze ciągłym
6. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	– liczba osób które otrzymały pomoc – kwota udzielonego dofinansowania	Zadanie o charakterze ciągłym
7. Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, – Organizacje pozarządowe, – inne podmioty statutowo realizujące przedmiotowe zadania (np. ŚDS)	– liczba ofert zawierających element włączający osoby niepełnosprawne w cel zadania, – liczba niepełnosprawnych uczestników imprez, – kwota udzielonego dofinansowania	Zadanie o charakterze ciągłym
8. Zapewnienie pomocy w aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez realizację programu „AKTYWNY SAMORZĄD”	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, – PFRON	– liczba beneficjentów programu, – kwota udzielonego dofinansowania	Zadanie o charakterze ciągłym
9. Wdrażanie działań i programów osłonowych celem świadczenia usług społecznych i aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym w szczególności poprzez pozyskiwanie dodatkowych funduszy z budżetu PFRON, samorządu województwa, administracji rządowej i Funduszy Europejskich	– Samorząd Powiatowy, – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, – Ośrodki Pomocy Społecznej, – Organizacje pozarządowe, – Samorządy Gminne	– liczba osób, które otrzymały pomoc w realizowanych programach, – kwota udzielonego dofinansowania	Zadanie o charakterze ciągłym

Cel operacyjny 3.

Zapewnienie środowiskowego wsparcia osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

Oczekiwane rezultaty:

1. Polepszenie jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym oraz w społeczeństwie.
2. Tworzenie warunków dostępności do usług świadczonych przez placówki edukacyjne, placówki wsparcia dziennego oraz placówki całodobowej opieki.
3. Przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób niepełnosprawnych.

Zadania

Realizatorzy, partnerzy

Wskaźniki zadania

Termin realizacji

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej

- Samorząd Powiatowy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Organizacje pozarządowe,
- PFRON

- liczba WTZ/ZAZ na terenie powiatu,
- liczba miejsc statutowych w WTZ/ZAZ.,
- liczba uczestników WTZ/ZAZ,
- wydatki na funkcjonowanie WTZ/ZAZ

Zadanie o charakterze ciągłym

2. Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej dla osób wymagających całodobowej opieki	- Samorząd powiatowy, - Samorządy gminne, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Ośrodki Pomocy Społecznej, - Organizacje pozarządowe,	- liczba miejsc statutowych w DPS, - liczba osób objętych pomocą	Zadanie o charakterze ciągłym
3. Prowadzenie w DPS w Belchatowie miejsca interwencyjnego zapewniającego krótkookresowy pobyt dla osoby niepełnosprawnej/niesamodzielnej wymagającej całodobowych usług opiekuńczych	- Samorząd Powiatowy, - Samorządy gminne, - DPS Belchatów, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Ośrodki Pomocy Społecznej	- liczba osób objętych pomocą, - kwota środków wydatkowanych na ten cel przez powiat/gminy	Zadanie o charakterze ciągłym
4. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym i zagrożonym niepełnosprawnością uczestnictwa w środowiskowych domach samopomocy, domach i klubach seniora	- Samorząd Powiatowy, - Samorządy Gminne	- liczba poszczególnych placówek na terenie powiatu, - liczba osób korzystających ze wsparcia tych placówek	Zadanie o charakterze ciągłym
5. Prowadzenie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci	- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	- liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju	Zadanie o charakterze ciągłym
6. Zapewnienie kształcenia specjalnego	- placówki kształcenia specjalnego	- liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej do tych placówek	Zadanie o charakterze ciągłym
7. Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie ograniczeń rozwojowych oraz niepełnosprawności	- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Belchatowie	- liczba wydanych opinii i orzeczeń	Zadanie o charakterze ciągłym
8. Prowadzenie terapii mającej na celu zapobieganie niepełnosprawności	- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	- liczba dzieci objętych terapią	Zadanie o charakterze ciągłym
9. Wspieranie rozwoju uzdolnień i zainteresowań osób niepełnosprawnych	- Warsztaty Terapii Zajęciowej, - Domy Pomocy Społecznej, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Samorząd Powiatowy	- liczba zorganizowanych konkursów, imprez, wystaw	Zadanie o charakterze ciągłym
10. Udzielenie pomocy w zakupie środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych	- PFRON, - Samorząd Powiatowy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba dofinansowanych środków transportu, - kwota udzielonego dofinansowania	Zadanie o charakterze ciągłym
11. Rozwijanie form „opieki wytchnieniowej” dla rodzin i faktycznych opiekunów osób niepełnosprawnych	- Samorząd Powiatowy, - Samorządy Gminne, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	- liczba osób objętych opieką - liczba godzin udzielonej opieki, - wydatki na opiekę	Zadanie o charakterze ciągłym

	- Ośrodki Pomocy Społecznej, - Organizacje Pozarządowe		
12. Rozwijanie usługi „Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej”	- Samorządy Gminne, - Ośrodki Pomocy Społecznej, - Samorząd Powiatowy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Organizacje Pozarządowe	- liczba osób objętych wsparciem, - liczba godzin wsparcia, - kwota środków przeznaczonych na realizację usługi	Zadanie o charakterze ciągłym
13. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług stomatologicznych wykonywanych w znieczuleniu ogólnym poprzez zapewnienie bezpłatnego transportu	- Samorząd Powiatowy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba osób objętych pomocą	Zadanie o charakterze ciągłym
14. Zapewnienie osobom z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności bezpłatnej rehabilitacji na pływalni	- Samorząd Powiatowy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba osób objętych wsparciem, - kwota wydatków na realizację wsparcia	Zadanie o charakterze ciągłym
15. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników i działaczy podmiotów statutowo wspierających osoby niepełnosprawne	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Ośrodki Pomocy Społecznej, - Domy Pomocy Społecznej, - Organizacje pozarządowe	- liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji, - liczba pracowników objętych szkoleniami/konferencjami	Zadanie o charakterze ciągłym

Cel operacyjny 4.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:	1. Zwiększenie wiedzy lokalnych przedsiębiorców i pracodawców o instrumentach wsparcia dedykowanych osobom niepełnosprawnym. 2. Wzrost zainteresowania tworzeniem miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 3. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych dotyczących możliwości korzystania z usług i instrumentów rynku pracy. 4. Wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu z rynku pracy.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki zadania	Termin realizacji
1. Współpraca z partnerami rynku pracy w celu zwiększenia szans osób niepełnosprawnych na uzyskanie stałego zatrudnienia	- Powiatowy Urząd Pracy	- liczba spotkań z pracodawcami i innymi partnerami rynku pracy, - liczba pracodawców pozyskanych do współpracy, - liczba pozyskanych ofert pracy subsydiowanych/ niesubsydiowanych dla osób niepełnosprawnych,	Zadanie o charakterze ciągłym

		– liczba wydanych osobom niepełnosprawnym skierowań do pracy.	
2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych	– Powiatowy Urząd Pracy	– liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych/warsztatów dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, – liczba porad zawodowych udzielonych osobom niepełnosprawnym planującym podjęcie działalności gospodarczej, – liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki na działalność	Zadanie o charakterze ciągłym
3. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób niepełnosprawnych do potrzeb i wymagań rynku pracy	– Powiatowy Urząd Pracy	– liczba osób niepełnospr. objętych poradnictwem zawodowym, – liczba osób niepełnospr. uczestniczących w szkoleniach lub kształceniu ustawicznym, – liczba osób niepełnospr. skierowanych na staż lub przygotowanie zawodowe, – liczba osób uczestniczących w spotkaniach w zakresie preorientacji zawodowej	Zadanie o charakterze ciągłym
4. Podnoszenie jakości usług świadczonych przez PUP na rzecz osób niepełnosprawnych	– Powiatowy Urząd Pracy	– liczba pracowników PUP, którzy podnieśli kwalifikacje zawodowe, – liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/konferencji.	Zadanie o charakterze ciągłym

11. Główni realizatorzy programu:

- Samorząd Powiatowy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Domy Pomocy Społecznej – jednostki organizacyjne Powiatu Bełchatowskiego,
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

12. Partnerzy w realizacji działań programowych:

- Samorządy Gminne,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Środowiskowe Domy Samopomocy,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

13. Źródła finansowania.

Środki na realizację Programu będą pochodziły z:

- budżetu Powiatu Bełchatowskiego,
- budżetu PFRON,
- innych zewnętrznych źródeł.

14. Sprawozdawczość i ewaluacja.

Roczna informacja z realizacji Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, będzie przedstawiana Radzie Powiatu Bełchatowskiego w ramach sprawozdania rocznego z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Monitoring działań prowadzony będzie na podstawie osiągniętych wskaźników w oparciu o informacje przedstawione przez realizatorów poszczególnych działań. Wskaźniki i osiągnięcia zamierzonych celów będą mierzone w okresach rocznych i przedstawiane w formie ww. informacji z realizacji programu